

Аналітична довідка
про стан виконання у 2008 році Державної цільової програми
інформування громадськості з питань європейської інтеграції України
на 2008-2011 роки

Методологія

Створення цього документу ґрунтувалося на методології комплексного аналізу наступних аспектів реалізації Програми:

- заплановані заходи в рамках Програми та реалізовані заходи на загальнонаціональному та регіональному рівнях;
- реалізація заходів в рамках Програми та їх висвітлення на офіційних інформаційних ресурсах;
- офіційна інформація від центральних і місцевих органів влади;
- експертна оцінка Д. Шульги, старшого менеджера Європейської програми Міжнародного фонду “Відродження”, члена Координаційної ради з виконання Державної цільової програми інформування громадськості з питань європейської інтеграції на 2008-2011 роки;
- коментар Ярослава Філяка, керівника Товариства «Український народний дім в Чернівцях»;
- огляд та рекомендації на основі “відкритих джерел”, підготовлені Міжнародною громадською організацією “Інтерньюз-Україна” у грудні 2008 року;
- рекомендації членів Координаційної ради з виконання Державної цільової програми, за підсумками засідання від 13 березня 2009 року.

Створення цього документу проходило в декілька етапів:

- збір звітних матеріалів від виконавців Програми;
- аналіз отриманих даних та виявлення типових позитивних досягнень та недоліків;
- вироблення відповідних рекомендацій з метою поліпшення реалізації Програми.

Для виконання поставлених завдань здійснено наступне:

1. Розіслано листи до центральних і місцевих органів влади щодо надання інформації про стан виконання Програми.
2. Опрацьовано звітні матеріали виконавців послуг, що перемогли у тендері у 2008 році з метою виконання заходів з питань європейської інтеграції у Держкомтелерадіо.
3. Проведено огляд офіційних інтернет-ресурсів ОДА щодо висвітлення їх діяльності, передбаченої Програмою.
4. Проведено огляд інтернет-ресурсів центральних органів виконавчої влади, які визначені як співвиконавці програми.
5. Проведено засідання Координаційної ради щодо обговорення стану виконання Програми у 2008 році.
6. Налагоджено постійну співпрацю та обмін інформацією з експертом та членом Координаційної ради Д. Шульгою.
7. Проаналізовано інформацію, надану центральними і місцевими органами влади та громадськими організаціями-співвиконавцями програми.
8. Проаналізовано результати висвітлення тематики ЄС та євроінтеграції України в ЗМІ, наданої МГО «Інтерньюз-Україна».

З метою проведення аналізу виконання Програми здійснено моніторинг інформації, наданої центральними і місцевими органами влади, громадськими організаціями. Під час підготовки аналізу виникла проблема щодо отримання своєчасної та повної інформації від установ-співвиконавців програми за встановленою формою.

У цьому документі проаналізовано:

1. Інформація щодо виконання Програми, надіслану центральними і місцевими органами влади.
2. Інформацію, надіслану від Виконавців послуг, що перемогли у тендері у 2008 році, який проводив Держкомтелерадіо.
3. Інформацію щодо виконання Програми, яку було розміщено на сайтах центральних і місцевих органів влади - співвиконавців Програми.
4. Експертну оцінку старшого менеджера Європейської програми Міжнародного фонду "Відродження Д. Шульги.
5. Результати моніторингу ЗМІ щодо висвітлення тематики ЄС, надані МГО «Інтерньюз-Україна».
6. Результати засідання Координаційної ради від 13 березня 2008 року.

Загальна характеристика

Державна цільова програма інформування громадськості з питань європейської інтеграції України на 2008-2011 роки затверджена Постановою Кабінету Міністрів України від 2 липня 2008 року № 594.

Державним замовником Програми є Держкомтелерадіо. Також державними замовниками є центральні органи виконавчої влади, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації.

Керівник Програми – перший заступник Голови Держкомтелерадіо. Програма включає 5 завдань і 56 заходів, за виконання яких відповідають 28 ЦОВВ та всі місцеві державні адміністрації, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації.

Метою Програми є подальше підвищення рівня поінформованості громадськості з питань європейської інтеграції України для створення стабільної проєвропейської більшості в українському суспільстві.

Аналіз виконання Програми

З метою ефективної реалізації Програми та на виконання постанов Кабінету Міністрів України від 2 липня 2008 року № 594 «Про затвердження Державної цільової програми інформування громадськості з питань європейської інтеграції України на 2008 – 2011 роки» та від 30 жовтня 2008 року № 956 «Про затвердження Порядку проведення конкурсного відбору проектів і програм інформування громадськості з питань європейської інтеграції, розроблених громадськими організаціями» наказом Державного комітету телебачення та радіомовлення України від 8 серпня 2008 року № 223 створено Координаційну раду з виконання вищезазначеної Державної цільової програми та проведено два засідання

Координаційної ради з виконання Державної цільової програми інформування громадськості з питань європейської інтеграції України на 2008-2011 роки.

13 березня 2009 року, під час проведення другого засідання Координаційної ради, обговорено стан виконання Програми та вироблено ряд пропозицій, які враховані у зазначеному звіті. На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2008 року № 956 «Про затвердження Порядку проведення конкурсного відбору проектів і програм інформування громадськості з питань європейської інтеграції, розроблених громадськими організаціями» Комітетом розроблено проект Типового положення про конкурсну комісію з урахуванням зауважень і пропозицій членів Координаційної ради з виконання Державної цільової програми інформування громадськості з питань європейської інтеграції України на 2008-2011 роки. Остаточний варіант проекту Типового положення затверджено 13 березня 2009 року на другому засіданні Коордради.

Також, наказом Державного комітету телебачення та радіомовлення України від 5 лютого 2009 року № 37 затверджено положення про конкурсну комісію з проведення конкурсного відбору проектів і програм інформування громадськості з питань європейської інтеграції, розроблених громадськими організаціями та персональний склад Комісії.

За результатами моніторингу запровадження заходів Державної цільової програми інформування громадськості з питань європейської інтеграції України на 2008 – 2011 роки **відповідно до поданої інформації від ЦОВВ та місцевих органів виконавчої влади за обсягом виконання:**

Держкомтелерадіо виконані всі заходи повному обсязі, зокрема:

Проведено серед журналістів, які працюють у державних та недержавних засобах масової інформації, конкурс на краще висвітлення питань щодо європейських цінностей, стандартів, досвіду проведення реформ та перспектив набуття Україною членства в ЄС Міжнародною громадською організацією «Інтерньюз-Україна».

У рамках проведення конкурсу, серед журналістів розроблено проект Положення про конкурс для журналістів щодо висвітлення тематики Європейського Союзу та належним чином поінформовано медіа спільноту України про проведення конкурсу. Також розроблено та виготовлено оголошення та Інтернет-банери про проведення конкурсу.

Розміщено 2 оголошення форматом 1/16 сторінки формату А2 про проведення конкурсу у щотижневій загальноукраїнській газеті «Дзеркало тижня» номер №39 (718) та № 44 (723). Оголошення містило інформацію про: назву конкурсу, організаторів, тематику, цільову аудиторію, умови участі у конкурсі, терміни та контакти для отримання детальнішої інформації та анкети учасника конкурсу. Також у тижневику «Дзеркало тижня» № 46 (725) розміщено 1 оголошення про результати конкурсу.

Банери оголошення про конкурс розміщено на сайті «Телекритика», що є Інтернет-виданням для професійних рецензій та аналізів, критичних оцінок українського телебачення та радіомовлення, а також на сайті МГО «Інтерньюз-Україна», «Телекритика».

Окрім того, оголошення про проведення конкурсу також розміщено на таких порталах та сайтах:

- на порталі проєвропейського громадянського суспільства України «Європейський простір» за лінком <http://eu.prostir.ua/competitions/29023.html>;
- на порталі "Громадський простір", інформаційно-технологічний Інтернет-ресурс, метою якого є надання спільної платформи та інструментів для взаємодії та спілкування учасників "третього сектора" в межах України та в регіоні, за лінком <http://civic.ua/news/view.html?q=1119025>;
- на порталі Кіровоградського прес-клубу, за лінком http://kirovograd.cure.org.ua/dbm.php/archive/2008-10-22_1533;
- на сайті «Телекритика», за лінком <http://www.telekritika.ua/news/2008-10-22/41442>;
- на сайті «Весь Кіровоград», за лінком http://www.kirovograd.net/society/2008/10/23/ogolosheno_konkurs_dlja_zhurnalistiv.htm;
- на офіційному сайті Чернівецької обласної державної адміністрації, за лінком http://oda.cv.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=4029&itemid=1;
- на порталі віртуальної медійної бібліотеки www.media.pariament.org.ua, за лінком http://media.parlament.org.ua/proektu_grantu_konkursu/action/article_detail/article_id/1465/;
- на сайті Мережі аналітичних центрів України, за лінком http://www.intellect.org.ua/index.php?lang=u&material_id=51871&theme_id=7244
- на сайті «Віртуального ресурсного центру» www.ngo.org.ua, за лінком http://www.ngo.org.ua/newsdetails.cfm?News_ID=2161;
- на сайті Центру медіа реформ, за лінком <http://www.mediareform.com.ua/old/article.php?articleID=1065>;
- на сайті www.good-luck.com.ua, за лінком <http://www.good-luck.com.ua/actions/ogolosheno-konkurs-dlya-zhurnalistiv/>;
- на сайті Рівненського прес-клубу за лінком http://rivne.cure.org.ua/dbm.php/archive/2008-10-21_1403
- на порталі громадських організацій Львова, за лінком http://ngo.lviv.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=1530&month=10&year=2008&day=30&itemid=1.

За допомогою електронної бази «Інтерньюз Україна» здійснено понад 3000 контактів ЗМІ та представників медіа України для поінформування медіа спільноти про проведення конкурсу.

Апліканти мали заповнити анкету учасника конкурсу і разом з власним медіа матеріалом надіслати до оргкомітету конкурсу.

Після проведення інформаційної кампанії зібрано 38 анкет та медіа матеріалів. Однак, лише 36 з них відповідали вимогам конкурсу. Учасниками конкурсу були зареєстровані штатні працівники українських загальнонаціональних і регіональних теле-, радіокомпаній, друкованих ЗМІ, інформаційних Інтернет-ресурсів та інформаційних агенцій.

Матеріали, надіслані на конкурс, розглядалися компетентним журі, до складу якого входили **Анатолій Мураховський**, виконуючий обов'язки Голови Державного Комітету телебачення та радіомовлення України, **Олена Гетьманчук**,

шеф-редактор тижневика "Главред", **Тетяна Пушнова**, заступник шеф-редактора "5 каналу", **Станіслав Топольницький**, радник з питань преси та інформації Представництва Єврокомісії в Україні, **Володимир Єрмоленко**, менеджер європейських проектів МГО "Інтерньюз-Україна".

Конкурсні роботи оцінювалися за такими критеріями:

- рівень дотримання журналістських стандартів та збалансованість матеріалу;
- рівень розкриття теми;
- адекватність та коректність викладення матеріалу;
- ілюстративність матеріалу;
- наявність конкретних прикладів з життя та «життєвих історій»;
- відповідність стилю та формату матеріалу цільовій аудиторії.

За результатами оцінки визначено 20 переможців. Кількість призових місць у номінації «Радіо» вирішено скоротити до 3, з огляду на загальну кількість отриманих конкурсних матеріалів даної номінації. Кількість призових місць у номінації «Он-лайн ЗМІ» скорочено до 4.

За результатами конкурсу переможці, матеріали яких набрали найбільшу кількість балів, взяли участь у грудні 2008 року в ознайомчих поїздках до країн Європейського Союзу, а саме до Болгарії, Польщі, Румунії, Словаччини.

«Інтерньюз-Україна» розмістила оголошення про переможців конкурсу на власному сайті за лінком http://www.internews.ua/news_1_12_08_2.htm, а також розмістила оголошення про результати проведеного конкурсу у газеті «Дзеркало тижня».

У рамках проекту, складено каталог переможців. Каталог надруковано загальним накладом в 50 штук (10 стр.) А4, обкладинка-крейдований матовий папір від 200 г/м², друк 4+0; внутрішній блок - крейдований матовий папір 120 г/м², друк 4+4).

Також всіх переможців нагороджено грамотами (формат А4, картон від 215 г/м, друк 4+0).

Кожний переможець отримав каталог та грамоту у рамці зі склом.

Виготовлено та здійснено трансляцію в ефірі недержавних рейтингових телерадіоканалів роликів з питань європейської інтеграції, підготовлено та здійснено трансляцію в ефірі недержавних рейтингових телерадіоканалів передач, передач у жанрі «ток-шоу», дебатів, дискусій з питань європейської інтеграції.

ТОВ «Прайм Хаус» розроблено концепції, виготовлено та протрансльовано дискусійні телевізійні програми, за темами: «Освіта та наука в Україні у порівнянні з Євросоюзом», «Транспортна інфраструктура, як показник розвитку держави», «Охорона здоров'я та навколишнього середовища ЄС і в Україні», «Соціально-економічні зміни в Україні на шляху до ЄС» у форматі відкритої дискусії у студії з елементами соціопитування та інформаційно-аналітичним сюжетом.

Також розроблено програмні концепції дискусійних радіо та телепрограм з елементами соціопитування та сюжетами в прямому ефірі.

Утворено і забезпечено діяльність телевізійних кореспондентських пунктів у м.м. Брюсселі, Варшаві та здійснено 60 репортажів.

Для забезпечення організації відкриття та діяльності кореспондентського пункту НТКУ уповноважені представники телекомпанії провели переговори з посольствами України у містах Брюсселі та Варшаві. Так 17 листопада 2008 року Уповноважений НТКУ, кореспондент в іноземній державі Прудник Михайло провів переговори у м. Варшава з II секретарем Посольства України в Республіці Польща Бублик Людмилою щодо організації створення корпункту НТКУ у Республіці Польща. Такі ж переговори провела 24 листопада 2008 року у м. Брюссель Уповноважена НТКУ, кореспондент в іноземній державі Річардсон Наталія з радником Посольства України у Королівстві Бельгія Морозом Олександром. Згідно з Договором, Національна телекомпанія здійснила відкриття двох кореспондентських пунктів за кордоном – у м. Варшава та м. Брюссель. Кореспондентський пункт НТКУ у Брюсселі відкритий 18 листопада 2008 року і знаходиться за адресою: м. Брюссель, вул. Архімеда, 16. Кореспондентський пункт НТКУ у Варшаві відкритий 10 грудня 2008 року і знаходиться за адресою: м. Варшава, площа Повстанців, 7, партер. **Разом з тим, зазначаємо, що на сьогодні корпункт у м. Брюсселі не функціонує у зв'язку з недофінансуванням у сумі 627, 0 тис. грн.**

Працюючи у Варшаві та Брюсселі, знімальні групи НТКУ за період з початку дії Договору до 20 грудня 2008 року підготували 65 репортажів. Перелік цих репортажів наведений у таблиці нижче:

№ п/п	Дата	Автор	Тема сюжету
1	16.11.08	Н.Річардсон (Брюссель)	Панахида – Голодомор
2	17.11.08	М.Прудник (Варшава)	Пам'ятник Голодомору
3	17.11.08	М.Прудник (Варшава)	Пам'ятник Голодомору – розширений
4	17.11.08	Н.Річардсон (Брюссель)	Парк «Міні – Європа»
5	18.11.08	Н.Річардсон (Брюссель)	Протести нелегалів
6	18.11.08	М.Прудник (Варшава)	Банківські кредити
7	19.11.08	М.Прудник (Варшава)	Переваги членства ЄС
8	19.11.08	Н.Річардсон (Брюссель)	Україна – НАТО. Огризко.
9	20.11.08	Н.Річардсон (Брюссель)	Цифрова бібліотека
10	20.11.08	М.Прудник (Варшава)	Школа для українців
11	21.11.08	М.Прудник (Варшава)	Символи комунізму
12	21.11.08	Н.Річардсон (Брюссель)	Музей пива
13	22.11.08	М.Прудник (Варшава)	Голодомор
14	23.11.08	М.Прудник (Варшава)	Голодомор
15	23.11.08	Н.Річардсон (Брюссель)	Голодомор
16	24.11.08	Н.Річардсон (Брюссель)	Україна – Європа добросусідство
17	24.11.08	М.Прудник (Варшава)	Освіта для українців
18	25.11.08	М.Прудник (Варшава)	Здоров'є нації
19	25.11.08	Н.Річардсон (Брюссель)	Крижані скульптури
20	26.11.08	Н.Річардсон (Брюссель)	ЄС проти кризи
21	26.11.08	М.Прудник (Варшава)	Знижок нема

22	28.11.08	Н.Річардсон (Брюссель)	Ядерна безпека
23	28.11.08	Н.Річардсон (Брюссель)	ЄС – спрощення візового режиму
24	28.11.08	М.Прудник (Варшава)	Поляки вчать українську
25	28.11.08	М.Прудник (Варшава)	Стадіон до Євро
26	29.11.08	М.Прудник (Варшава)	Комунальні послуги
27	01.12.08	Н.Річардсон (Брюссель)	Візовий режим
28	01.12.08	М.Прудник (Варшава)	Екологічна конференція
29	02.12.08	Н.Річардсон (Брюссель)	Україна – НАТО – ПДЧ
30	02.12.08	Н.Річардсон (Брюссель)	Україна – НАТО – пряме включення
31	02.12.08	М.Прудник (Варшава)	Енергозалежність Східної Європи
32	03.12.08	Н.Річардсон (Брюссель)	Україна – НАТО – пряме включення
33	03.12.08	Н.Річардсон (Брюссель)	Україна – НАТО – нова програма
34	03.12.08	Н.Річардсон (Брюссель)	Україна – НАТО – пряме включення
35	03.12.08	М.Прудник (Варшава)	Польща – реакція – пряме включення
36	03.12.08	М.Прудник (Варшава)	Польща – перехід на євро
37	04.12.08	М.Прудник (Варшава)	Вроцлав – стадіон
38	04.12.08	Н.Річардсон (Брюссель)	Єврокомісія – східне партнерство
39	04.12.08	М.Прудник (Варшава)	Вроцлав – Євро – 2012
40	05.12.08	Н.Річардсон (Брюссель)	Бізнес – рада Україна – ЄС
41	05.12.08	М.Прудник (Варшава)	Вроцлав – підготовка до Різдва
42	06.12.08	М.Прудник (Варшава)	Вроцлав – підготовка до ЄВРО – 2012
43	06.12.08	Н.Річардсон (Брюссель)	Бельгійський шоколад
44	08.12.08	Н.Річардсон (Брюссель)	Пам'ятник хлопчику
45	08.12.08	Н.Річардсон (Брюссель)	Україна – ЄС – Немиря
46	08.12.08	М.Прудник (Варшава)	Конференція про Голодомор
47	09.12.08	Н.Річардсон (Брюссель)	Україна – ЄС – МНС – співпраця
48	09.12.08	М.Прудник (Варшава)	Альтернатива ЄВРО – 2012
49	10.12.08	М.Прудник (Варшава)	Варшава – корпункт
50	10.12.08	М.Прудник (Варшава)	Візит Огриска
51	10.12.08	Н.Річардсон (Брюссель)	Україна – ЄС – вільна торгівля
52	11.12.08	Н.Річардсон (Брюссель)	Саміт ЄС
53	11.12.08	М.Прудник (Варшава)	Східноєвропейська залізниця

54	12.12.08	Н.Річардсон (Брюссель)	Саміт ЄС – рішення
55	12.12.08	М.Прудник (Варшава)	Польща після вступу до ЄС – фінанси
56	13.12.08	М.Прудник (Варшава)	Польща без шкідливих звичок
57	15.12.08	М.Прудник (Варшава)	Польща у НАТО
58	15.12.08	М.Прудник (Варшава)	Розміщення ПРО
59	15.12.08	Н.Річардсон (Брюссель)	Атоміум
60	16.12.08	М.Прудник (Варшава)	Варшава – стадіон
61	17.12.08	Н.Річардсон (Брюссель)	Експерти про кризу в Україні
62	17.12.08	М.Прудник (Варшава)	Спецслужби без привілеїв
63	17.12.08	Н.Річардсон (Брюссель)	Підготовка до Різдва
64	19.12.08	М.Прудник (Варшава)	Українські заробітчани
65	19.12.08	М.Прудник (Варшава)	Польські підприємці в умовах кризи

Також організовано навчання журналістів, які працюють у державних і недержавних засобах масової інформації з підготовки матеріалів з питань європейської інтеграції (виконавець послуг – Інститут журналістики КНУ ім. Т.Шевченка); Згідно з умовами договору, 2 – 3 грудня 2008 р. у Черкаській обласній державній телерадіокомпанії (м. Черкаси) і 5 – 6 грудня 2008 р. у Чернігівській обласній державній телерадіокомпанії (м. Чернігів) проведено семінари – тренінги за темою "Висвітлення євроінтеграційних процесів у регіональних засобах масової інформації".

Програма семінарів містила такі теми:

1. Інтерактивна лекція "Проблеми інформаційного відображення євроінтеграційних процесів в Україні" (О. Рибачук і О. Чекмишев).
2. Семінар-практикум "Джерела інформування про євроінтеграцію та робота з ними" та ділова гра "Інформаційне забезпечення євроінтеграційної проблематики в регіональних ЗМК" (Ю. Нестеряк).
3. Інтерактивна лекція-дискусія "Комунікаційні технології в структурі інформування про євроінтеграцію" (В. Корнєєв).
4. Модерована дискусія "Особливості висвітлення проблеми євроінтеграції в регіональних ЗМІ" (О. Чекмишев, С. Заліщук).

Учасникам семінарів роздано збірку інформаційно-аналітичних матеріалів "Євроінтеграція України: крок за кроком".

На семінари запрошувались представники ЗМІ Черкаської та Чернігівської областей, а також майбутні журналісти-студенти Черкаського національного університету імені Б. Хмельницького та Чернігівської філії Київського Славистичного університету.

Семінар у Черкасах прослухали 18 місцевих журналістів і близько 50 студентів.

Семінар у Чернігові відвідали 12 журналістів та 22 студенти.

Черкаське обласне телебачення продемонструвало в ефірі інтерв'ю з учасниками семінару О. Рибачуком і О. Чекмишевим, які розповіли місцевій громаді про проблеми висвітлення євроінтеграційних процесів у регіональних засобах масової інформації та про мету і зміст проведених семінарів.

Інформацію про семінар, проведений в Чернігові, було розміщено на місцевих сайтах http://cg.gov.ua/default_page.php?DEPAT=2899&pm=green_menu. В Інституті журналістики 9 грудня 2008 р. відбулась підсумкова конференція, присвячена підготовці журналістських матеріалів з питань європейської інтеграції. На конференцію запрошувались журналісти різних регіональних видань зі всіх областей країни.

Всього взяли участь у заході 34 особи. Серед них журналісти, представники прес-служб і агенцій зі зв'язків з громадськістю, видавничих центрів, тощо з міста Києва, Київської, Донецької та Одеської областей, а також студенти Інституту журналістики, які цікавились цією проблематикою.

Організовано поїздки журналістів, відібраних на конкурсній основі, до європейських країн – нових членів ЄС відповідно до двосторонніх угод в період реалізації проекту (16 жовтня - 20 грудня 2008 року).

Міжнародною громадською організацією «Інтерньюз-Україна» організовано поїздки, з метою надання українським журналістам знання про стандарти подання матеріалу в ЗМІ європейських країн та сприяння засвоєнню досвіду колег у формуванні громадської думки щодо ЄС, напередодні вступу цих країн до ЄС і спроектувати отриманий досвід на Україну.

Учасниками поїздок до країн-членів ЄС стали переможці конкурсу для журналістів «Європейський Союз та європейська інтеграція - в українських медіа». За результатами конкурсу 8 переможців, матеріали яких набрали найбільшу кількість балів, взяли участь у грудні 2008 року в ознайомчих поїздках до країн Європейського Союзу.

У рамках організації поїздок забезпечено учасників логістичним супроводом:

- візою до країни-призначення;
- медичною страховкою;
- квитками.

Поїздки організовано до 4 країн - нових членів ЄС: Польщі, Словаччини, Болгарії та Румунії. Обрано саме ці країни, оскільки їхній досвід європейського інтеграційного процесу є дуже корисним для України, а їхній інтеграційний шлях багато в чому подібний до українського.

Всього до країн-членів ЄС організовано 4 поїздки по 2 журналіста у кожній, а саме:

- Болгарію відвідали Котюк Ольга та Одинець Світлана;
- Польщу відвідали Абібок Юлія та Гуменюк Анатолій;
- Румунію відвідали Туз Ірина та Янковський Олександр;
- Словаччину відвідали Сокульська Ксенія та Токарюк Ольга.

Перебуванням журналістів в Болгарії та Польщі опікувалися місцеві координатори, а саме, в Болгарії Огніан Златев, виконавчий директор Центру розвитку ЗМІ, в Польщі - Іван Козловський, кореспондент газети Верховної Ради України в РП. У Румунію та Словаччину групу журналістів супроводжували представники ІУА, а саме в Румунію - Юлія Борщевська, координатор з

інформаційних питань та грантів МГО «Інтерньюз-Україна», в Словаччину - Ольга Зелінська, координатор з інформаційних питань та грантів МГО «Інтерньюз-Україна».

Враховуючи стислі терміни реалізації проекту, поїздки проводилися майже одночасно у всіх чотирьох країнах. Візити проходили інтервалом до тижня, а саме:

- в Болгарії з 08.12.2008 по 13.12.2008;
- в Польщі з 10.12.2008 по 13.12.2008;
- в Румунії з 08.12.2008 по 13.12.2008;
- в Словаччині з 07.12.2008 по 12.12.2008.

Детальну програму інформаційного візиту українських журналістів представлено у звіті МГО «Інтерньюз Україна» до Держкомтелерадіо.

Під час поїздок, журналісти відвідали редакції місцевих телеканалів, редакції газет, журналів, агенції новин; ознайомились зі стандартами подання матеріалу в ЗМІ європейських країн, досвідом колег у підвищенні обізнаності громадян про ЄС напередодні вступу цих країн до ЄС.

У Болгарії журналісти зустрічалися з Костянтином Вулковим, програмним директором радіостанції ОАРІК Касію (найбільша незалежна радіомережа в країні) та з Денитсою Каменовою, головним редактором щоденної газети Рпеупік (а також з її колегами, що відповідають за випуск спеціальної веб-сторінки.).

У Польщі журналісти зустрічалися у редакції «Газети Виборчої» з керівником відділу «Країна» Лукашем Ліпінським, також взяли участь у зустрічі українських та польських підприємців, під час якої відбувалася презентація економічного потенціалу Житомирської області за підтримки Посольства України в РП; участь у відкритті Українського економічного центру в РП, а також зустрічалися з Барбарою Бодальською (редактором Європейського сервісу/Сервісу про Європейський Союз/Польського Пресового Агентства).

У Словаччині журналісти зустрілися з менеджментом газети «5МЕ», яка є однією з найбільших та найвпливовіших щоденних газет Словаччини. Тираж газети складає 76 590 примірників, видається 6 разів на тиждень, заснована у січні 1993 року. Також зустрічалися з Пітером Стано (Словацьке радіо).

У Румунії журналісти зустрілися з Ніколетою Фотіаде, координатором з моніторингу друкованих ЗМІ та Іонуцем Кодреану, експертом з медіа (Агенція моніторингу преси), а також зустрічалися з Габріелем Джорджу, керівником відділу Європейських новин - телеканал РГТ (Румунське громадське телебачення).

Організовано інформаційне забезпечення учасників поїздок, а саме, розроблено та роздано учасникам поїздок інформаційні пакети, які містили таку інформацію:

- загальна інформація про країну відвідування;
- загальна інформація про ЄС: історія створення, структура, країни-члени, зовнішня та внутрішня політика ЄС, Європейський Інструмент Сусідства та Партнерства;
- інформація про євроінтеграційний шлях кожної з країн відвідування;
- інформація про співпрацю України з країнами-членами ЄС;
- інформація про ЗМІ, відвідування яких входить в програму поїздок;
- контактна інформація посольства та консульства України, МГО «Інтерньюз-Україна» та місцевого координатора у країні відвідування.

Розроблено 4 типи інформаційних пакетів на кожну країну візиту, інформація про проведення поїздок висвітлено ЗМІ. Також інформацію про організацію та проведення поїздок журналістів до європейських країн розміщено в журналі «Главред» № 50 (99).

За результатами реалізації даного проекту досягнуто наступні результати:

- набуття журналістами відповідних знань, досвіду, методології та системності подання інформаційного матеріалу, сприяння зростанню поінформованості визначених проектом цільових груп, зокрема представників регіональних і місцевих засобів масової інформації;
- покращення комунікативного зв'язку, набуття досвіду для подальшої роботи з питань підвищення поінформованості громадськості з питань європейської інтеграції;
- підвищення уваги та покращений фаховий підхід ЗМІ в Україні до тематики європейської інтеграції.

Виготовлено додаткові тематичні інформаційні матеріали до друкованих видань.

Агентством комунікаційно-інформаційних технологій «ПРЕС-КІТ» розроблено Тематичний план, підготовлено та подано до друкованих видань 15 тематичних інформаційних матеріалів на тему співробітництва України з ЄС, про європейські цінності, стандарти, досвід проведення реформ та перспектив набуття Україною членства в ЄС, досвід країн-членів останньої хвилі.

Надруковано у центральних і місцевих друкованих виданнях, засобах масової інформації наступні тематичні інформаційні матеріали. Загальний тираж всіх видань не менше 231 тис. примірників, а саме:

№ п/п	Розміщення тематичних інформаційних матеріалів в друкованих ЗМІ	Тираж видання	Номер теми	Дати виходів та обсяг інформаційних матеріалів
	Центральні ЗМІ (газети):			
	“День”	62 500	Тема №6 Тема №11 Тема №8	29.10 - 1/2 ф.А2 04.11 - 1/2 ф.А2 11.11 - 1/2 ф.А2
	“Народна армія”	14 600	Тема №1 Тема №5 Тема №15	31.10 - 1/1 ф.А3 08.11 - 1/1 ф.А3 15.11 - 1/1 ф.А3
	Місцеві ЗМІ (газети):			
	“Замкова гора” м. Біла Церква	30 000	Тема №2	07.11 - 1/4 ф.А3
	“Хроніка Хмельниччини” м. Хмельницьк	100 000	Тема №9	6.11 - 1/1 ф.А3
	“Кримська світлиця” м. Сімферополь	10 880	Тема №14	17.10 - 1/1 ф.А3
	Журнали:			
	“Камуфляж”	10 500	Тема №13 Тема №7 Тема №4,12	жовтень - 3 стор. листопад - 3 стор. грудень - 3 стор.
	“Атлантична панорама”	3 000	Тема №10 Тема №3	жовтень - 4 стор. грудень - 1 стор.
	Всього:	231 480	15	1+1/2 ф.А2; 5+1/4 ф.А3; 14 сторінок

Тематичні інформаційні матеріали виконані державною мовою та без обмежень на вікову аудиторію читачів.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН інформаційних матеріалів на тему співробітництва України з ЄС

Номер теми	Назва теми	Назва статті
Тема 1	Соціальні стандарти Євросоюзу	Абетка європейського союзу
Тема 2	Жителі Європейського Союзу: що вони думають про себе та про інших?	Жителі Європейського Союзу: що вони думають про себе та про інших?
Тема 3	Досвід країн членів ЄС нової хвилі у налагоджуванні демократії	Інтеграція Естонії в Європейський Союз: досвід для України
Тема 4	Євроінтеграція: перспективи вітчизняного ОПК	Україна - Євросоюз: військово-технічне співробітництво
Тема 5	Охорона здоров'я у країнах Європейського Союзу: орієнтир для України	Охорона здоров'я у країнах Європейського Союзу: орієнтир для України
Тема 6	Роль і місце України в об'єднаній Європі	Ханс-Юрген ГАЙМЗБОТ: Важливо, щоб Україна демонструвала чіткий рух у напрямку ЄС. Про різне розуміння демократії
Тема 7	Євросоюз як система воєнної безпеки	Європейська система безпеки
Тема 8	Сабіна ФІШЕР: Нестабільність всередині України є проблемою для Євросоюзу. Про європейську перспективу	Сабіна ФІШЕР: Нестабільність всередині України є проблемою для Євросоюзу. Про європейську перспективу
Тема 9	Євросоюзом лякають дилетантів	Євросоюзом лякають дилетантів
Тема 10	Євросоюз очима європейців	Стандарти життя. Соціалізм
Тема 11	Інтерв'ю з відповідальними працівниками посольств та дипломатичних представництв країн - членів ЄС	Андраш БАРИШОНЬ: Головне, щоб ті, хто виступає за членство в НАТО, були щирими. Про амбіції та вимоги
Тема 12	Інтерв'ю з військовим аташе Польщі	Вальдемар Яружевски: "Польща перестала бути новачком у ЄС"
Тема 13	Престижність служби гарантує держава. Досвід члена ЄС Литовської	Престижність служби гарантує держава
Тема 14	Система соціального захисту населення в країнах ЄС	До Словаччини на оглядини
Тема 15	Молодіжні програми в країнах ЄС	Європейський Союз: молодь на першому плані

Проведено громадські обговорення річного звіту про результати виконання Програми та проектів щорічних планів виконання Програм Міжнародною громадською організацією «Інтерньюз-Україна»

У рамках реалізації проекту підготовлено попередній аналіз ефективності виконання Державної цільової програми інформування громадськості з питань європейської інтеграції України на 2008 - 2011 роки у 2008 році, який став основою для громадського обговорення, з метою вироблення рекомендацій для покращення реалізації Програми у наступних роках.

16 грудня 2008 року проведено громадське обговорення стану виконання Державної цільової програми інформування громадськості з питань європейської інтеграції України на 2008-2011 роки на тему: «Інформування населення України про ЄС та Європейську інтеграцію: ефективність зусиль і партнерства держави, медіа та третього сектору» річного звіту про результати виконання Державної цільової програми інформування громадськості з питань європейської інтеграції України на 2008-2011 роки, що відбувалося у форматі круглого столу.

Круглий стіл відбувся 16 грудня 2008 р. в конференц-залі МГО «Інтерньюз-Україна». Загальна програма громадського обговорення представлена у звіті.

Інформацію про проведення громадського обговорення розміщено на сайті МГО «Інтерньюз-Україна» за лінком http://www.internews.ua/news_16_12_08.htm, на сайті «Телекритики» за лінком <http://www.telekritika.ua/news/2008-12-15/42671>, на порталі «Європейський простір» за лінком <http://www.eu.prostir.ua/calendar/50587.html>, на порталі «Громадський простір» за лінком <http://www.prostir.ua/calendar/view.html?q=1137067>, на ресурсному центрі «Гурт» за лінком <http://www.gurt.org.ua/news/events/1149/>. Учасники обговорення за результатами прийняли Рекомендації та Висновки.

17 грудня 2008 року у м.Києві в приміщенні ІА «Укрінформ» ІУА за результатами Громадського обговорення проведено прес-конференцію на тему **«Стан виконання Державної цільової програми інформування громадськості з питань європейської інтеграції України на 2008 - 2011 роки».**

Прес-конференція відбулась за результатами громадського обговорення «Інформування населення України про ЄС та Європейську інтеграцію: ефективність зусиль і партнерства держави, медіа та третього сектору», яке пройшло в Києві напередодні.

Анонс про проведення прес-конференції розміщено на сайтах:

- На порталі «Громадський простір», інформаційно-технологічний Інтернет-ресурс, метою якого є надання спільної платформи та інструментів для взаємодії та спілкування учасників "третього сектора" в межах України та в регіоні, за лінком <http://www.civicua.org/news/view.html?q=1137509>.

- На порталі проєвропейського громадянського суспільства України «Європейський простір», за лінком <http://eu.prostir.ua/calendar/51281.rhtml>

- На сайті «Телекритика», що є Інтернет-виданням для професійних рецензій та аналізів, критичних оцінок українського телебачення та радіомовлення, за лінком <http://www.telekritika.ua/news/2008-12-16/42698>.

- На сайті МГО «Інтерньюз-Україна», за лінком http://www.internews.ua/news_17_12_08.htm. Також прес-анонс про проведення конференції було розіслано через базу даних журналістів МГО «Інтерньюз-Україна».

- Прес-анонс про проведення прес-конференції було поширено через базу даних журналістів інформаційного агентства «Укрінформ».

Учасники прес-конференції висвітлили стан виконання Державної цільової програми інформування громадськості з питань європейської інтеграції України на 2008 - 2011 роки у 2008 році, а також озвучили Рекомендації до поліпшення роботи Програми, прийняті учасниками Громадського обговорення.

Список присутніх на прес-конференції:

- Аверіна Катерина, журналіст КПМО «Батьківщина», «Київський майдан»;
- Батрак В'ячеслав, представник Національної спілки журналістів України;
- Єрмоленко Володимир, менеджер європейських проєктів МГО «Інтерньюз-Україна»;
- Іван Глушко, Керівник Управління міжнародних зв'язків, європейської та євроатлантичної інтеграції Держкомтелерадіо;

- Кирилюк Людмила, журналіст Всеукраїнської служби «Радіо Україна»;
- Кулаков Андрій, Директор з програмної діяльності МГО «Інтерньюз-Україна»
- Лемешенко Яна, журналіст Укрінформу;
- Радченко Євген, Директор з розвитку МГО «Інтерньюз-Україна»;
- Ржеутська Лілія, журналіст міжнародної радіостанції Deutsche Welle/Німецька хвиля;
- Сушицька Ольга, координатор проектів МГО «Інтерньюз-Україна»;
- Фролов Олексій, журналіст ДТРК «Всесвітня служба «Українське телебачення і радіомовлення», оператор;
- Хроблова Ганна, редактор порталу проєвропейського громадянського суспільства України «Європейський простір».

Результати реалізації проекту:

КОРОТКОСТРОКОВІ:

- Проведено конкурс серед журналістів на краще висвітлення європейської тематики в українській ЗМІ, визначено 20 найкращих медіа матеріалів (по 5 у 4-х номінаціях);
- Надруковано каталог переможців накладом 50 примірників;
- Проведено громадське обговорення річного звіту про результати виконання програми Державної цільової програми інформування громадськості з питань європейської інтеграції України на 2008-2011 рр. у форматі круглого столу;
- Підготовлено довідку про хід виконання Державної програми;
- Підготовлено звіт щодо оцінки ефективності виконання Державної програми.
-

ДОВГОСТРОКОВІ:

- Підвищено увагу та покращено фаховий підхід ЗМІ в Україні до тематики європейської інтеграції України, європейських цінностей, стандартів, досвіду проведення реформ та перспектив набуття Україною членства ЄС;
- Покращено комунікативний зв'язок між державними органами влади та громадськими організаціями у сфері виконання Державної програми;
- Підвищено поінформованість щодо нової політики сусідства ЄС в українському суспільстві;
- Збільшено кількість прихильників євроінтеграційного курсу України серед громадян України.

Інститутом з проблем територій ім. Підстрігача НАНУ у жовтні-грудні 2008 року проведено соціологічні дослідження в різних регіонах щодо питань співробітництва України з ЄС та європейської інтеграції.

З метою визначення стану громадської думки в різних регіонах України та моніторингу поінформованості громадськості щодо взаємин України з ЄС, виявлення найбільш поширених суспільних стереотипів до актуальних питань європейської інтеграції України у жовтні-грудні 2008 року, на замовлення Державного комітету телебачення та радіомовлення виконано соціологічне дослідження щодо інформованості громадськості про співробітництво України з ЄС та європейську інтеграцію.

Опитування проводилося методом формалізованого інтерв'ю за стандартною анкетною за місцем проживання респондента, на випадковій вибірці в усіх адміністративно-територіальних одиницях, з дотриманням пропорцій розподілу населення за типами поселення відповідно до його частки в кожному з регіонів. Теоретична похибка опитування на загальноукраїнському рівні не перевищує 1,4% при 95 %-му рівні значимості за критерієм Студента. Загальний обсяг вибірки 2314 респондентів.

Для порівняння й виявлення тенденцій зміни, використано результати опитування, що було виконано за аналогічною методикою у жовтні-грудні 2007 року. З анкети цього опитування повторено запитання про інформованість населення щодо діяльності ЄС і перспективи стосунків України з ЄС, перешкоди об'єктивній інформованості щодо цього, ставлення до можливого вступу України в ЄС, позитивні та негативні аспекти, що впливають на це ставлення. Крім того, поставлено запитання щодо ймовірності, з погляду населення, вступу України в ЄС і часу цього вступу, щодо впливу євроінтеграції України на стосунки з Росією і співвідношення між західним і східним напрямками інтеграції України.

Дослідження виконано для України загалом та в розрізі 5 регіонів: **Північного** (м.Київ, Київська, Житомирська, Чернігівська, Сумська області), **Центрального** (Хмельницька, Вінницька, Черкаська, Кіровоградська, Полтавська області), **Західного** (Закарпатська, Львівська, Івано-Франківська, Тернопільська, Чернівецька, Волинська, Рівненська області), **Східного** (Донецька, Луганська, Харківська, Дніпропетровська області) та **Південного** (Одеська, Миколаївська, Херсонська, Запорізька області, АР Крим, м.Севастополь).

Видно, що частка тих, хто вважає себе добре інформованими щодо цього, зменшилася майже на 4 % і складає 10,5 %, тоді як частка тих, хто вважає себе мало чи зовсім неінформованим щодо цього практично не змінилася і складає 40,6 %. Інформованість щодо ЄС недостатня й це добре усвідомлює населення. Зменшення інформованості можна пояснити більшим усвідомленням населенням потреб у такій інформації і критичнішим ставленням до власної інформованості. Реальна ж інформованість, очевидно, зросла, оскільки частка тих, хто знає лише назву ЄС зменшилася на 5 %, проте одержана інформація недостатньо глибока й не відображає наявних інформаційних запитів.

За результатами дослідження розроблено систему показників, яка відображає різні аспекти ставлення населення України до європейської інтеграції, оцінено тенденції зміни цих показників, дано рекомендації для покращення інформованості населення різних регіонів і соціальних груп. Крім того, дослідження дозволяє зробити наступні висновки.

Загальними тенденціями зміни громадської думки щодо стосунків України з ЄС зараз є ***ріст зацікавленості темою, певне зменшення інформованості, ріст визначеності у ставленні до вступу, збільшення уваги до прагматичних аспектів стосунків***. Зростає швидкість усвідомлення населенням реальних інтересів країни щодо стосунків з ЄС.

З осені минулого року ***зросла як частка прихильників інтеграції України в ЄС, так і частка противників цього***. Частка противників зросла дещо більше, хоча прихильники все ж зберігають перевагу над противниками майже на 10 %. Зменшення переваги прихильників над противниками інтеграції в ЄС пов'язано

передовсім з нестабільною ситуацією в країні, світовою економічною кризою, а також половинчастістю дій ЄС щодо євроінтеграції України.

Населення конкретніше бачить переваги інтеграції України в ЄС, передовсім в економічній сфері. Застереження ж щодо вступу в ЄС переважно ідеологічні й екологічні.

Населення бачить **невідворотність євроінтеграції України** незалежно від особистого ставлення до цього.

Твердим переконанням більшості населення є те, що євроінтеграція України **перешкодить стосункам з Росією**. Лише у Східному регіоні частки тих, хто бачить таку перешкоду, й тих, хто вважає, що цієї перешкоди нема майже однакові.

Загальна рекомендація для покращення інформованості: істотно збільшити цільове подання інформації про ЄС, але подавати її передовсім у контексті поточних проблем в Україні, давати приклади вирішення цих проблем в ЄС, шляхи до їх вирішення через розвиток співпраці й інтеграцію в ЄС.

Протягом звітнього періоду державні засоби масової інформації висвітлювали питання співробітництва між Україною та ЄС в інформаційних випусках, авторських програмах та передачах в межах державного замовлення на державному телебаченні та радіо.

Зокрема, **Національна телекомпанія України** розмістила інформацію про діяльність центральних та місцевих органів державної влади, а також на інформаційне супроводження візитів на державному рівні у випусках програми «Новини». Аналіз окремих аспектів євроінтеграції висвітлювався у програмах «Діловий світ», «Міжнародні новини» (5 раз на тиждень), «Європейське тяжіння», всього вийшло 11 програм з повторами. Всього на окреслену тематику вийшло 80 сюжетів в інформаційних новинах. Продовжено співробітництво НТКУ з Європейською Мовною Спілкою щодо організації участі України у міжнародних фестивалях та конкурсах.

Постійно здійснюється висвітлення спортивних змагань міжнародного рівня у прямих трансляціях на Першому Національному (за окремим планом Мінмолодьспорт). Також виготовлено та транслюються пропагандистські відеокліпи «Євро-2012 - крок у Європу».

Національна радіокомпанія України на Першій програмі Українського радіо порушує теми європейської та євроатлантичної інтеграції в передачі «Європейський вибір». У минулому році двічі на день звучали радіоролики з роз'ясненням політики євроатлантичної інтеграції.

Державна телерадіокомпанія «Всесвітня служба «Українське телебачення і радіомовлення» висвітлює заходи, спрямовані на поширення інформації з питань європейської інтеграції у програмах «Пульс», «Пульс. Тиждень», «Європейське тяжіння» (вийшло 8 програм), «Економічний вісник». Усього в ефірі демонструвалося 196 програм.

Спеціальні теле- і радіопрограми в рамках державного замовлення започатковано і на каналах обласних та регіональних телерадіокомпаній. Зокрема: «Єврочас» (20хв./2 рази на місяць), цикл «Україна-ЄС», «Політбюро» (30хв./1раз на тиждень) - **Вінницька ОДТРК**; «Європейським шляхом», (20-ти хв. програма); «Контекст» - **Запорізька ОДТРК**; «Європейський поступ» (20хв.1/р на міс.) - **Волинська ОДТРК**; «Час країни», «Європейський дім» - **Рівненська ОДТРК**;

«Україна і світ», «Кроки євроінтеграції», «Авторитетна думка» - **Донецька ОДТРК**; радіокафе «Булик» (30хв. щотижня), «Одеський регіон-європейський вимір» (20хв./тиждень) - **Одеська ОДТРК**; «Шлях до успіху» (15 хв./2 рази на місяць, «Вікно в Європу» (2хв./1р. на 4 місяці) - **Херсонська ОДТРК**; «Ми європейська держава» 21 година/1 раз на 2 тижні, «Єврокурс» (10хв./3 рази на тиждень) - **Черкаська ОДТРК**. Усього зазначеними обласними державними телерадіокомпаніями було виділено 172,55 год. ефіру на висвітлення окресленої тематики.

Крім того, запроваджено цикли тематичних програм та проведено прямиоефірні передачі.

На обласному радіо **Волинської ОДТРК**: запроваджено цикл тематичних програм: на радіо "Європейський вибір"; на телебаченні – "За крок до ЄС", "Європейський поступ", "Між нами сусідами". Щотижня у цих програмах висвітлювалися європейські прагнення України.

Донецькою ОДТРК: окреслена тема висвітлюється в спеціалізованих програмах «Україна і світ» (1р/місяць), «Кроки євроінтеграції» (щотижня), «Євроновини» - щотижня.

Полтавська ОДТРК у програмі «Україна йде в Євросоюз» (спільно з представниками інформаційного центру «Інтеграція до ЄС», виходить 2-3 р/місяць 19хв.

Херсонська ОДТРК – програми «Шлях до успіху» (15хв./2 рази на місяць), «Вікно в Європу» (2хв./1 раз на 4 місяці).

Вінницька ОДТР у програмах «Єврочас», (20хв/2 р на місяць), цикл «Україна-ЄС» про співпрацю як на державному, так і на місцевому рівнях із країнами-учасницями Європейської спільноти.

Львівська ОДТРК: Питання європейської інтеграції обговорювалися у телепередачі „Євроінтеграція”, яка виходить щотижня; в яких використано відеоматеріали, що розповсюджувались на основі укладення відповідних угод із Міністерством закордонних справ України. Їх тематику визначено спеціальними рубриками: «Модель економічної безпеки держави: сучасні особливості формування та впровадження». Також зазначена тематика зазначалася у радіопередачі „Євровектор”, яка виходить в ефір двічі на місяць.

Житомирська ОДТРК висвітлювала в програмах «Європа і ми», «Пріоритети часу» та в новинах «Новини Житомирщини» інформувала населення про європейський курс України.

Тернопільська ОДТРК: запроваджено цикли телепередач, в яких висвітлюються питання європейської інтеграції, а також інформація про країни-члени Європейського Союзу.

Херсонська ОДТРК: у січні 2008 року в прямому ефірі проведено телепередачу „Час дій” та в лютому радіопередачу за участю начальника відділу зовнішніх зносин, зовнішньоекономічної діяльності та європейської інтеграції Головного управління економіки облдержадміністрації.

Чернівецька ОДТРК: зважаючи на актуальність тематики збільшено обсяг телевізійної інформаційно-публіцистичної програми «Європейським шляхом» до 30

хв. ефірного часу, двічі на місяць. Крім того, заплановано створення нової рубрики, де має на меті розповідати про досвід країн-сусідів, що є членами ЄС. Планується виготовити відеоролик «Що отримає Буковина від вступу до ЄС».

Черкаська ОДА: висвітлювалися питання європейської та євроатлантичної інтеграції України в авторських програмах «Ми – європейська держава» 21 год/1 раз на 2 тижні, «Єврокурс» 10хв/ 3 рази на тиждень.

Держкомтелерадіо організував роботу з висвітлення на каналах державних телерадіокомпаній ходу підготовки до фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу (далі – Євро-2012). Чимала частка ефірного часу для висвітлення цієї суспільно значущої події відводиться в межах державного замовлення.

У матеріалах передач йдеться про необхідність забезпечення належного рівня підготовки та виконання відповідних вимог УЄФА, підготовку об'єктів спортивної інфраструктури для проведення матчів та організації тренувального процесу команд-учасниць чемпіонату; забезпечення будівництва нових або реконструкції діючих стадіонів та об'єктів спортивної інфраструктури; будівництва, реконструкції, ремонту за європейськими стандартами автомобільних доріг загального користування; будівництва, реконструкції, ремонту аеропортів, залізниць, готелів; розвитку мереж метрополітену, іншого громадського транспорту; створення системи надання екстреної медичної допомоги; інформаційної та туристичної інфраструктури тощо.

У зв'язку з реалізацією завдань п.2 Плану заходів виконання Державної цільової програми інформування громадськості з питань європейської інтеграції України на 2008-2011 роки, затвердженого наказом Держкомтелерадіо від 17.07.08р. №192, з метою виявлення кращих робіт серед журналістів державних та недержавних ЗМІ на краще висвітлення питань щодо європейських цінностей, стандартів, досвіду проведення реформ та перспектив набуття Україною членства в ЄС започатковано спеціальну номінацію на Всеукраїнському фестивалі теле- і радіопрограм «Калинові острови» під назвою «Україна і світ».

Усі центральні та місцеві органи виконавчої влади впродовж 2008 року здійснювали реалізацію завдань і заходів Державної цільової програми інформування громадськості з питань європейської інтеграції України на 2008 – 2011 роки. Інформація щодо виконання заходів Програми надійшла від 45 ЦОВВ, 27 місцевих органів виконавчої влади:

Протягом звітного періоду проводилось розміщення на офіційних інтернет-сторінках органів виконавчої влади інформації про виконання Програми та співробітництва з ЄС і Радою Європи.

Попри те, що в більшості випадків на сайтах є розділи, присвячені європейській та євроатлантичній інтеграції, їх інформаційне наповнення не завжди відповідає меті та завданням Програми. Майже всі розділи та рубрики щодо євроінтеграції, створені на сайтах ЦОВВ не є інформативними і практично не поновлюються. Лише на 3-ох сайтах, а саме, Міністерства юстиції України, Міністерства закордонних справ України та Головного управління державної служби України можна ознайомитися з інформацією щодо євроінтеграції. Практично на всіх сайтах відсутня інформація про галузеві міжнародні програми (проекти) ЄС, Ради Європи, в яких бере участь Україна. Крім згаданих сайтів Міністерства юстиції України та Голодержслужби

України інформацію про це можна знайти лише на сайті Національного космічного агентства України.

Аналізуючи наповнення інформацією веб-сайтів обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, необхідно зазначити, що результати є доволі невтішними. Незважаючи на те, що в більшості випадків на сайтах ОДА є розділи, присвячені європейській та євроатлантичній інтеграції, їх інформаційне наповнення не завжди відповідає меті та завданням Програми. На 8-ми сайтах інформація щодо євроінтеграції взагалі відсутня. Лише на 7-ми сайтах інформація щодо євроінтеграції більш-менш регулярно оновлюється. Значна кількість інформації датована 2006-2007 роками. Судячи з інформаційних повідомлень самих ОДА, діяльність в напрямку євроінтеграції в той час була інтенсивнішою.

Органами влади проводились конференції з європейської інтеграції (Міністерство житлово-комунального господарства України, Міністерство охорони навколишнього природного середовища України, Міністерство аграрної політики України, Антимонопольний комітет України, Державна митна служба України, Державний департамент України з питань виконання покарань – не виконали захід у зв'язку з відсутністю фінансування; Міністерство юстиції України – не пояснює причину невиконання заходу).

Аналіз поданих ЦОВВ звітних матеріалів демонструє, що є проблема з розумінням суті та мети проведення щорічних конференцій, передбачених Програмою. Центральні органи влади не скористалися нагодою для звітування про фактичне виконання заявлених у минулому євроінтеграційних планів реформ у своїх галузях та інформування про наступні пріоритети. По суті не здійснили порівняння ситуації в Україні з досвідом реформ у європейських країнах, зокрема, нових членах ЄС, не забезпечили експертної публічної дискусії та зворотного зв'язку, потрібного для успішного впровадження будь-якої політики. Не виконання цього завдання зменшило задоволення потреб щодо якісного покращення публічного дискурсу про європейську інтеграцію України: його переведення з заявленої теми “членство - сусідство” до розуміння інтеграції України до ЄС як процесу внутрішніх реформ, спрямованих на наближення стандартів життя в державі до європейських.

Проводились громадські слухання (читання) в регіонах у рамках Дня Європи в Україні (обласні державні адміністрації, Автономна Республіка Крим, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації).

Оцінюючи виконання цього заходу Програми, потрібно брати до уваги, що ця Програма була затверджена вже після святкувань Дня Європи-2008.

Аналізуючи надану ОДА, РМ АРК, КМДА та СМДА інформацію, можна зробити висновок, що виконавці Програми не розуміють, що має бути змістом виконання цього заходу і просто намагаються відзвітуватися якомога більшою кількістю заходів. У багатьох випадках неможливо навіть приблизно оцінити стан виконання цього заходу Програми через занадто загальну інформацію.

За відсутності детальної інформації про проведені заходи до виконання цього заходу Програми можна зарахувати заходи, про які звітують ОДА: Одеська (низка заходів), Дніпропетровська (конференція “Актуальні проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції України”), Донецька (громадські слухання “Якість освіти: європейський вимір”), Житомирська (круглий стіл “Актуальні проблеми

європейської інтеграції України та шляхи їх вирішення”), Луганська (круглий стіл “Євроінтеграційні процеси в Україні, зокрема, в Луганській області”), Рівненська (громадські слухання (читання) “Інтеграційні процеси в Україні: переваги та недоліки”, Чернівецька (громадські слухання “Європейське покликання України: нові моделі інтеграції”). *Не виключено, що, за умови надання детальнішої інформації про ці заходи, могло би виявитися, що вони насправді не відповідають формату та змісту цього заходу Програми.*

Слід зазначити, що *є потреба централізованої методичної підтримки проведення цих громадських слухань (читань) у регіонах*, де суть цих слухань має полягати у виконанні завдання №1 Програми (на відміну від заходу святкування Дня Європи у рамках виконання Завдання №4 Програми), а саме, підвищення рівня поінформованості громадськості про пріоритети, стан виконання поточних завдань, перспективи реалізації державної політики європейської інтеграції та співпраці з ЄС і Радою Європи у різних сферах. Для виконання цілей цього завдання має бути дотримання формату громадських слухань (читань)

ОДА забезпечували розвиток мережі центрів європейської інформації на базі: обласних та районних бібліотек; бібліотек вищих та загальноосвітніх навчальних закладів.

На жаль у наданій інформації відсутнє посилення, про те, що утворені у регіонах Центри європейської інформації на базі обласних бібліотек створені за фінансової підтримки Міжнародного фонду “Відродження”. Загалом 24 ЦЄІ було відкрито за підтримки МФВ. 23 з них функціонують на базі обласних наукових універсальних бібліотек. Реально, *цей захід Програми виконаний не ОДА, а Міжнародним фондом “Відродження”*. За виключеннями Волинська, Сумська, Черкаська ОДА та Севастопольська МДА зазначають про ЦЄІ та про підтримку з боку МФВ. Разом з тим, Севастопольською МДА не надавалося взагалі жодної підтримки місцевому ЦЄІ на базі Севастопольського національного технічного університету; представник СМДА навіть не прийняв запрошення завітати на жоден з перелічених у звіті СМДА заходів ЦЄІ, усі які проводилися за підтримки МФВ.

У 2009 році Програмою передбачено функціонування 25 ЦЄІ на базі обласних бібліотек по всій Україні. Міжнародний фонд “Відродження”, за підтримки якого були відкриті 23 ЦЄІ на базі обласних бібліотек, планує скорочувати фінансування цих центрів, відповідно до того, що *обов’язки підтримки центрів європейської інформації, відповідно до Програми, мають переобрати на себе регіональні органи державної влади за рахунок місцевих бюджетів*.

Мінекономіки проведено у регіонах презентації і тренінги з питань надання допомоги ЄС згідно з документом "Європейський інструмент сусідства та партнерства", але в інформації не зазначено, хто проводив ці презентації та заходи, яка роль Мінекономіки (організаційна, фінансова, адміністративна тощо).

На практиці, доводиться відзначати вкрай низьку обізнаність у регіонах із існуючими можливостями отримання коштів з фондів та програм ЄС.

Щодо розміщення на офіційних інтернет-сторінках органів виконавчої влади інформації про можливості європейських програм, надання допомоги ЄС згідно з документом "Європейський інструмент сусідства та партнерства", то

усі ЦОВВ звітуються про виконання цього заходу або загальною фразою “на сайті постійно оновлювалася інформація про надання допомоги ЄС згідно з Європейським інструментом сусідства і партнерства”, або зазначають про те, що на сайті розміщувалися новини про заходи у рамках проектів за підтримки ЄС (у рамках TACIS, TAIEХ, Twinning тощо). Вибіркова перевірка сайту Мінекономіки засвідчила про відсутність такої підрубрики.

http://me.kmu.gov.ua/control/uk/publish/category/main?cat_id=80873

Загалом, надана ЦОВВ звітна інформація щодо цього заходу не є реальною і свідчить про *нерозуміння сенсу цього окремого заходу Програми, його відмінності від заходу №1 щодо наповнення сайтів інформацією про європейський поступ держави*. Завдання полягає у **інформуванні користувачів сайтів** (окремих громадян дослідників, студентів тощо), органів місцевої влади, юридичних осіб (бізнес, навчальні заклади, громадські організації тощо)) **про можливості, які для них (а не для цих ЦОВВ!) відкриті у рамках галузевих європейських програм, технічної та фінансової допомоги з боку ЄС**.

Щодо надання громадським організаціям підтримки у здійсненні заходів щодо:

інформування на всеукраїнському та регіональному рівні громадськості з питань європейської інтеграції; інформування на регіональному рівні громадськості з питань європейської інтеграції, то місцеві органи державної влади звітуються про масу заходів, проведених у регіонах, не зазначаючи, ким вони проведені та за чий кошти. Як правило, абсолютна більшість публічних заходів була проведена громадськими організаціями за підтримки іноземних донорів, але у своїх звітах ОДА навіть не згадують назви цих організацій (виключення - Івано-Франківська ОДА, яка зазначає про ГО “Ділові ініціативи” та Луганська ОДА, яка зазначає про ГО “Європейський вибір”).

Слід зазначити, що **змістом цього заходу Програми є не проведення заходів саме по собі, а надання підтримки громадським організаціям з коштів місцевих бюджетів для проведення таких заходів**. На жаль, у звітах ОДА, РМ АРК, КМДА та СМДА саме про таку діяльність відсутня інформація.

Досить некоректним з боку ОДА є надання інформації про висвітлення теми європейської інтеграції приватними ЗМІ, які висвітлюють цю тематику без фінансової підтримки з боку місцевих органів державної влади.

Державні телерадіокомпанії здійснювали трансляцію відеопродукції європейських держав про їх історію, культуру, мистецтво, шляху до європейської інтеграції, кращі художні та документальні фільми.

Центральними та місцевими органами влади проведено дні культури європейських країн відповідно до двосторонніх угод.

На базі Українського національного агентства «Укрінформ» створено прес-клуб, як засіб забезпечення системної комунікації між представниками державних структур, залучених у співробітництво України з ЄС, українських та міжнародних експертів з представниками українських мас-медіа, формою роботи якого є проведення тематичних прес-конференцій, «круглих столів» та телемостів.

ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК

Узагальнюючи надані матеріали від центральних і місцевих органів влади, необхідно зазначити, що інформація надійшла не в повному обсязі, у деяких органах виконавчої влади інформація щодо стану виконання заходів була взагалі відсутня, іноді надавалася загальна інформація. Необхідно зауважити, що змістовна частина деяких звітних документів подавалася суцільним текстом (наприклад, інформація від Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства охорони навколишнього природного середовища України, Тернопільська ОДА), без розмежувань на завдання та заходи, а також не повністю стосувалася заходів програми. У багатьох випадках в документах зустрічався брак інформації щодо конкретний стан виконання заходів, а також відсутність завдань Програми (наприклад, Донецька ОДА). Надавалася й змішана інформація щодо ЄС та НАТО (наприклад, Кіровоградська ОДА).

Програма виконана частково, головним чином через недостатнє розуміння суті заходів Програми і брак уваги та волі виконавців до її виконання. Єдиним виконавцем, який виконав більшу частину запланованих заходів, є замовник-координатор Програми (Держкомтелерадіо).

Слід взяти до уваги, що Програма була затверджена улітку 2008 року, тому й вимоги зважаючи на цю обставину у 2008 рік були не такими високими.

Заплановані Програмою заходи на 2009 рік є набагато більш амбітними, але, зважаючи на економічну кризу і практичну відсутність коштів державного бюджету на виконання Програми у 2009 році, нема сподівань на покращення рівня виконання Програми у поточному році.

Зважаючи на це, залишається реалістично підійти до виконання тих заходів, які не потребують додаткового фінансування – наприклад, *наповнення сайтів ЦОВВ* (з чим наразі є велика проблема); а також сподіватися на те, що деякі кошти знайдуться на виконання заходів на регіональному рівні з місцевих бюджетів. Проте, слід звернути увагу, що навіть такі заходи, які не потребують фінансування, потребують *координаційно-методичного забезпечення*.

За рівнем державного фінансування:

Фінансування заходів щодо виконання Програми здійснювалося за рахунок коштів державного бюджету в межах бюджетних призначень, передбачених центральним органам виконавчої влади на відповідний рік, коштів місцевих бюджетів, інших передбачених законодавством джерел.

Пункт 3 постанови Кабінету Міністрів України вимагає: *«Міністерствам, іншим центральним органам виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям під час складання проектів державного і місцевих бюджетів на відповідний рік передбачати кошти для виконання визначених Програмою завдань і заходів та сприяти залученню в установленому порядку додаткових коштів з інших джерел, не заборонених законодавством, для фінансування Програми»*

Законами України «Про Державний бюджет України на 2008 рік» було передбачене фінансування цієї Державної цільової програми у сумі 5 млн. 436 тис. (з державного бюджету в сумі 3 млн. 250 тис. та з місцевих бюджетів – у сумі 2 млн. 186 тис. грн.). Враховуючи те, що постанова Кабінету Міністрів України про затвердження Програми була прийнята у травні 2008 року, а бюджет на 2008 рік формувався восени 2007 року більшість міністерств, відомств та місцевих органів влади не передбачили ці кошти у своїх бюджетах і насправді вони відсутні. Тому й виконання заходів у 2008 році здійснювалось не в повному обсязі.

Виконання заходів Державного комітету телебачення та радіомовлення України з питань європейської інтеграції здійснюється за бюджетною програмою 1701240 «Виконання заходів з питань європейської та євроатлантичної інтеграції в інформаційній сфері».

У 2008 році на реалізацію заходів з питань європейської інтеграції за вказаною програмою були заплановані кошти в сумі 2000,0 тис. грн. Відповідно до укладених договорів сума фінансування становила 1926,201 тис. грн. Фактично профінансовано – 1300,0 тис. грн.

Через недофінансування з державного бюджету станом на 1 січня 2009 року за бюджетною програмою 1701240 утворилася кредиторська заборгованість за виконання заходів з питань європейської інтеграції у сумі 627,0 тис. грн.

Законом України «Про державний бюджет України на 2009 рік» за бюджетною програмою Державного комітету телебачення та радіомовлення України 1701240 «Виконання заходів з питань європейської та євроатлантичної інтеграції в інформаційній сфері» визначені видатки в сумі 500,0 тис. грн., які будуть направлені на часткове погашення кредиторської заборгованості, яка утворилася під час реалізації у 2008 році плану заходів Держкомтелерадіо з питань європейської та євроатлантичної інтеграції в інформаційній сфері.

За ефективністю:

Оцінкою ефективності можна вважати ступінь обізнаності громадськості з питань європейської інтеграції та рівень підтримки можливого вступу України до ЄС.

З метою ефективного виконання заходів Програми, протягом 2008 року проведені соціологічні дослідження в усіх адміністративно-територіальних одиницях України, з метою визначення ставлення населення до європейської інтеграції в залежності від регіону проживання, а також для аналізу динаміки поінформованості та стану громадської думки щодо перспектив європейської інтеграції України. За результатами соціологічних досліджень можна зробити висновок, що в українському суспільстві ідея європейської інтеграції з роками перейшла із політичної площини до соціальної, тобто інтерес громадян України до ЄС став прагматичним і досить конкретним. Протягом року зріс інтерес населення до ЄС, зменшилася не інформованість. Цей інтерес не задовольняється наявним рівнем інформованості, обсягом і спрямованістю подання інформації. Найбільшою перешкодою об'єктивної інформованості про ЄС вважають замале висвітлення в ЗМІ. Істотно зросла частка тих, хто хоче бачити зв'язок інформації про ЄС з поточними проблемами України.

З осені минулого року **зросла як частка прихильників інтеграції України в ЄС, так і частка противників цього**. Частка противників зросла більше, хоча прихильники все ж зберігають перевагу над противниками майже на 10 %. Зменшення переваги прихильників над тими хто проти інтеграції в ЄС пов'язано передусім з нестабільною ситуацією в країні, світовою економічною кризою, а також половинчастістю дій ЄС щодо євроінтеграції України.

Населення конкретніше бачить переваги інтеграції України в ЄС, передусім в економічній сфері. Застереження ж щодо вступу в ЄС переважно ідеологічні й екологічні.

Майже половина населення країни вважає, що Україна таки увійде в ЄС, тоді як заперечує це лише приблизно 16%. Це показує бачення населенням **невідворотності євроінтеграційних процесів** незалежно від особистого ставлення до них.

Переважна більшість єврооптимістів вважають, що Україна увійде в ЄС вже в найближчі 10 років. Проте компетентніша частина населення, хоч і більш прихильна до євроінтеграції України, більше орієнтується на дальшу перспективу.

Твердим переконанням більшості населення є те, що євроінтеграція України **перешкодить стосункам з Росією**. Лише у Східному регіоні частки тих, хто бачить таку перешкоду, й тих, хто вважає, що цієї перешкоди нема майже однакові.

Незважаючи на впевненість в альтернативності стосунків з Європою та Росією, найбільша частка, майже половина, населення хоче розвивати стосунки **в однаковій мірі в обох цих напрямках**. Серед тих, хто надає перевагу одному з цих напрямків, прихильників переваги інтеграції з пострадянськими країнами вдвічі більше, ніж переваги інтеграції з Європою.

Більшість населення слідкує за подіями, пов'язаними з європейською інтеграцією України та може їх оцінювати, даючи переважно зважені оцінки, що містять, як позитиви, так і негативи.

Загальна рекомендація: істотно збільшити цільове подання інформації про ЄС, але подавати її передусім у контексті поточних проблем в Україні, давати приклади вирішення цих проблем в ЄС, шляхи до їх вирішення через розвиток співпраці та інтеграцію в ЄС.

Рекомендовані регіональні особливості подання інформації про ЄС:

найактивнішою має бути кампанія в **Східному регіоні** передусім у зв'язку з економічними інтересами цього регіону, перспективами для нього внаслідок співпраці та інтеграції в ЄС, детальним описом ситуації в аналогічних за економічною специфікою регіонах в країнах ЄС, прикладами вирішення їхніх проблем; в кожній з областей регіону в місцевих ЗМІ (передусім державних) доцільні регулярні програми (цикли, рубрики) саме виходячи зі специфіки відповідної області;

у **Південному регіоні** інформаційну кампанію доцільно спрямувати на виділення особливого місця цього регіону в стосунках України з ЄС, як містка між Південною Європою та Азією, Центральною Європою та Близьким Сходом, підкреслюючи велику вигоду та перспективи регіону у взаємодії з ЄС, крім того, глибоку історичну основу та оптимальність ментальності населення та структури для такої взаємодії;

населення **Північного регіону** вважає себе найкраще інформованим щодо ЄС (передусім за рахунок Києва) і така самооцінка досить реальна; проте в цьому регіоні особливо відчувається заполітизованість проблеми, спекулятивність її використання,

тому інформація щодо ЄС в цьому регіоні має подаватися максимально нейтрально, без жодного нав'язування певних позицій, тим більше без прив'язки до конкретних політичних сил в Україні та їх інтересів;

Центральний регіон у стереотипах, що сформувалися стосовно ЄС також значною мірою перебуває під впливом Києва, проте інформованість там значно менша, значно більше відчувається потреба в подачі інформації про ЄС через ЗМІ; але на відміну від Східного та Південного регіонів, ця інформація має подаватися не в місцевому, а в загальноукраїнському контексті, виходячи з інтересів у співпраці з ЄС України загалом: інформація через центральні ЗМІ має бути значною мірою орієнтована саме на сприйняття у цьому регіоні;

у **Західному регіоні** нема потреби особливо зупинятися на значенні інтеграції до ЄС для України загалом і для регіону зокрема, проте тут є велика потреба детально висвітлювати конкретні аспекти взаємодії з ЄС, причому не стільки в перспективі, скільки у вирішенні конкретних проблем цієї взаємодії, що вже виникли; в цьому регіоні доцільно також звернути особливу увагу на незаполітизованість проблеми; разом з тим, крім поточних економічних і прагматичних інтересів у цьому регіоні доцільно досить активно подавати також стратегічні, геополітичні, а також соціальні аспекти взаємодії з ЄС.

Негативні чинники:

По суті, виконання Програми у 2008 році відбувалось на умовах часткового державного фінансування. Суттєво погіршує суспільний ефект реалізації Програми диспропорція інформаційних потоків між Україною і країнами ЄС, та Україною і Росією. Загалом українські інформаційні потоки є значно меншими, ніж з боку Європи та Росії.

Реалізація Програми відбувається в умовах відносної ізоляції України від широкого міжнародного інформаційного простору та її прив'язаності до пострадянського російськомовного інформаційного середовища. Значною перешкодою отримання інформації із зарубіжних джерел (окрім російськомовних) залишається незнання ЗМІ та населенням європейських мов міжнародного спілкування.

Суспільно-політична нестабільність у світі та у державі, фінансова криза, розчарування частини громадян щодо спроможності владних структур у проведенні демократичних реформувань, підвищення соціальних стандартів і рівня життя громадян.

РЕКОМЕНДАЦІЇ

Рекомендації для удосконалення форми звітності для виконавців Програми (для підготовки наступних звітів):

- Крім інформації про назву, тип та аудиторію заходів обов'язково має подаватися інформація про безпосередніх виконавців заходів і джерело фінансування цього заходу; можливо, запровадивши дві колонки – одну для заходів за підтримки державних органів влади, іншу – для заходів, які проводять громадські

організації, освітні та культурні установи тощо за підтримки іноземних та вітчизняних донорів;

- До інформації про кожний захід органу державної влади має бути доданий прямий лінк на новину та матеріали цього заходу на сайті відповідного органу державної влади;

- Чітко вказувати форму участі та підтримки з боку органу державної влади (центрального або місцевого):

- участь у заході громадської організації чи іншої структури (тобто, виступ державного службовця на заході);
- організаційна підтримка (надання приміщення, забезпечення участі учасників заходів – держслужбовців тощо);
- інформаційна підтримка (поширення інформації про заходи, надання учасникам заходів літератури та інших інформаційних матеріалів);
- фінансова підтримка проведення заходу.

Рекомендації щодо організації виконання Програми у 2009 році:

- На **сайті Держкомтелерадіо** зробити рубрику першого рівня “Європейська інтеграція” (доступної з головної сторінки сайту - замість нинішньої рубрики другого рівня “Євро інтеграційний поступ України” у рубриці “Міжнародне співробітництво”). До цієї рубрики внести, зокрема, Програму з усіма додатками, пов’язані з нею документи, звіти тощо;

- Розробити і довести до **ЦОВВ** вимоги щодо **наповнення веб-сайтів** (окрема рубрика/розділ, у якій мають бути представлені, зокрема, тексти відповідних стратегій, концепцій, програм тощо; плани на поточний рік; звіти за минулі роки; інформація про заходи: анонси, програми, прес-релізи, фоторепортажі, матеріали (інформаційні та аналітичні довідки, тези виступів учасників); європейські галузеві програми та інформація про те, як скористатися цими можливостями);

- Розробити і довести до **місцевих органів державної влади** вимоги щодо **наповнення веб-сайтів**;

- Підготувати і розмістити **на сайті Мінекономіки** (можливо, у співпраці з Представництвом Європейської Комісії) детальний **посібник-путівник, що і яким чином можна отримати фінансування з фондів ЄС** для використання на регіональному та місцевому рівні;

- **Узгодити у часі** проведення **громадського обговорення річного звіту про результати виконання Програми та проектів щорічних планів виконання Програми** (захід №2 Завдання №5) з наданням виконавцями Програми звітів за завершений рік та планів на майбутній рік;

- **Розробити рекомендації ЦОВВ щодо суті та мети проведення щорічних конференцій**, передбачених Програмою;

- Розробити систему **інформаційно-методичного забезпечення виконання Програми місцевими органами державної влади** (РМ АРК, ОДА, КМДА, СМДА) – зокрема, організувати **навчання відповідальних осіб** (у рамках Державної цільової програми підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців у сфері європейської інтеграції); регулярну **розсилку роз’яснювальних та інформаційних матеріалів** про європейську інтеграцію України для використання під час прес-

брифінгів та для розміщення на сайтах; розробити *методичні поради щодо проведення Дня Європи (громадські слухання (читання) у рамках Завдання 1; масові заходи до Дня Європи у рамках Завдання 4);*

• ***Звернутися до Європейської Комісії та країн ЄС*** з пропозиціями надати своє сприяння та допомогу у реалізації заходів Програми:

- *Надати інформацію про можливості європейських програм та Європейського інструменту сусідства і партнерства (завдання 2 захід 3);*

- *Вжити заходів щодо укладення двосторонніх угод з новими країнами – членами ЄС про регулярне запрошення українських журналістів на ознайомчо-навчально-робочі поїздки (завдання 3 захід 4);*

- *Вжити заходів щодо укладення домовленостей про безкоштовне надання європейськими державами за двосторонніми угодами для трансляції державними ТРК України кіно-відео-продукції про історію, культуру, мистецтво, шлях до європейської інтеграції цих держав, їхні краці художні та документальні фільми (завдання 4 захід 3);*

- *Вжити заходів щодо укладення домовленостей (двосторонніх угод) про проведення днів культури європейських країн в Україні (завдання 4 захід 4).*

В аналітичній довідці використані матеріали з експертної оцінки Д. Шульги, старшого менеджера Європейської програми Міжнародного фонду “Відродження”, члена Координаційної ради з виконання Державної цільової програми інформування громадськості з питань європейської інтеграції на 2008-2011 роки; коментар Ярослава Філяка, керівника Товариства «Український народний дім в Чернівцях»; матеріали “Аналіз ефективності виконання [Програми] у 2008 році: огляд та рекомендації на основі відкритих джерел”, підготовлені МГО “Інтерньюз-Україна” у грудні 2008 року; матеріали засідань Координаційної ради з виконання Програми.